

In Feite

de professional

ROKEN EN JEUGD

Opvoeden en weerbaar maken

STOPPEN MET ROKEN

Hulp bij stoppen wordt vergoed

MEEROKEN

Input lokale expertise

LANDELIJK

Goed en minder goed nieuws

STIVORO
VOOR EEN ROOKVRIJE TOEKOMST

In Feite de Professional is een nieuwsbrief voor het brede arsenaal aan professionals die bijdragen aan het terugdringen van roken: de preventiefunctaris, de zorgverlener, de beleidsambtenaar volksgezondheid en de leerkracht.

Dat zijn er nogal wat en ze werken in velerlei verschillende settings, zoals: ziekenhuis, wijk, GGD, Thuiszorg, school, gezondheidscentrum, gemeente en bedrijf.

De inhoud van de nieuwsbrief speelt in op deze diversiteit en bevat praktische informatie over de verschillende interventies die u als intermediair uitvoert of kunt opnemen in uw beleid.

De nieuwsbrief is te gebruiken als naslagwerkje: u heeft alle actuele informatie bij de hand en tweemaal per jaar zorgen wij voor een update van de mogelijkheden om Tabakspreventie vorm te geven.

Naast deze nieuwsbrief is de website voor professionals uw informatiebron, zie www.stivoro.nl/professionals.

Inhoud pagina

LANDELIJK

• Actieplan voor VWS voor 2011-2013	3
• Noodzakelijke keuzes door bezuinigingen	3
• Vergoeding stoppen met rokenondersteuning in basispakket!	4
• 5e European Conference on Tobacco or Health: 28 t/m 30 maart 2011 in Amsterdam	5
• We've only just begun 16 juni NPK/STIVORO congres	5
• STIVORO-huisorgaan: STIVORO.NL	5
• Steun CAN (weer) en laat uw stem horen vóór een rookvrije horeca!	6

ACHTERGROND

• ROKEN in 'Van gezond naar beter'	7
• Winst te behalen door uit te gaan van FCTC	8

ROKEN EN JEUGD

• Actie Tegengif regionaal en niet meer landelijk	10
• Virale promotie van Smoke Alert op Hyves	10
• Vignet de Gezonde School vervangt predicaat de RVS voor het bo	11
• De Rookvrije School per januari 2011 opgeheven	12
• Achtergrondnotitie rookvrije schoolpleinen	12
• Aflevering het Klokhuis over roken	12
• Digitale lesmodule roken en training www.rokendrinkendrugs.nl	13
• Kinderen en roken. U kunt er iets aan doen! Landelijk en Regionaal!	13

• Weerbaarheidscampagne: Alcohol, tabak en cannabis en jongeren	15
• Studiemiddag Weerbaarheid en Opvoeding bij Roken, Alcohol- en Cannabisgebruik en Jongeren	16

STOPPEN MET ROKEN

• Stoppen-met-rokencampagne 2010 / 2011 'Hulp bij het stoppen'	17
• STIVORO Behandelcentrum	18
• StopSite	19
• Uitvoering van Pakje Kans	20

MIGRANTEN

• Pakje Kans Training (PKT) voor de Turkse rokers en Turkstalige PKT trainingsmaterialen	22
• Turkstalige Telefonische Coaching	22
• Stoppen-Met-Roken centrum in de Schilderswijk in Den Haag	23
• Meertalige dvd's	23
• Turkse Folder voor hartpatiënten	23

STOPPEN IN DE ZORG

• Implementatie van de Zorgmodule Stoppen met Roken	24
---	----

MEEROKEN

• Nieuwe naam en nieuwe materialen 'Rookvrij Opgroeien'	25
• Workshop en training Rookvrij Opgroeien 0-4 jaar	25
• Rookvrij Opgroeien 4-12 jaar	26

REGIOBENADERING

• Handreiking Gezonde Gemeente: themadeel roken	27
• Gezonde Slagkracht en roken	28
• Preventiekracht Thuiszorg en roken	28
• Jarenlange inzet voor ondersteuning van rokers die willen stoppen vorsteljk beloond!	28

ONDERZOEK

• Patiënt waardeert stoppen-met-rokenadvies huisarts	29
• Jeugd minder overtuigd van verslavende effect roken	30
• Percentage rokende vrouwen hetzelfde als vijftig jaar geleden	30
• Tabaksindustrie richt zich op vrouw	31
• STIVORO webshop	31
• Even voorstellen	32
• Vertrek medewerkers	32
• Meer informatie	33

De toekomst van tabaksontmoediging

De inspirerende bijeenkomst van 16 juni jl. over 'de toekomst van tabaksontmoediging in Nederland' heeft ons doordrongen van het belang om met volle kracht door te gaan met tabaksontmoediging. De buitenlandse voorbeelden lieten duidelijk zien dat we het percentage rokers in Nederland verder omlaag kunnen brengen. De opname van stoppen met roken programma's in de basisverzekering vanaf 2011, biedt daartoe kansen. We worden echter helaas ook geconfronteerd met forse bezuinigingen vanaf 2011. Er gaat daarom vanaf 2011 het één en ander veranderen wat consequenties heeft voor ons aanbod van interventies en de ondersteuning aan u als professional. In deze nieuwsbrief wil ik u informeren over deze consequenties.

ACTIEPLAN VOOR VWS VOOR 2011-2013

Voor VWS heeft STIVORO de afgelopen maanden een drie-jarenplan geformuleerd. Een belangrijk speerpunt daarin is dat we ons zullen inzetten om de vergoeding van stoppen-met-roken programma's vanaf 2011 goed te laten verlopen. De wijze waarop stopondersteuning in de basisverzekering is vormgegeven is voor Nederland nieuw. Verzekeraars, oude en nieuwe aanbieders en patiënten moeten daarin nog hun weg gaan vinden. Belangrijk is om de infrastructuur met lokale samenwerkingspartners en uitvoerders van Tabakspreventie, die de afgelopen jaren is opgebouwd, in stand te houden. Waar nodig om te bouwen zodat die past in de nieuwe structuur voor stopondersteuning. STIVORO ondersteunt dat proces door knelpunten te signaleren en te helpen oplossen en door ondersteuning van het Partnership Stop met Roken. Het Partnership krijgt een nog belangrijker rol in de bewaking van de kwaliteit van behandeling van tabaksverslaving. Het Partnership ontwikkelt volgend jaar een kwaliteitsregister voor behandelaars van tabaksverslaving en een patiëntenversie van de zorgmodule. In opdracht van de overheid houdt STIVORO een sociale kaart bij met informatie over welke stopondersteuning waar beschikbaar is.

Andere speerpunten voor de komende jaren zijn de verdere ontwikkeling van het programma 'Rookvrij opgroeien' en het ontwikkelen van een duurzame betrokkenheid van gemeenten bij tabaksontmoedigingsbeleid. Het programma Rookvrij opgroeien wordt uitgebreid naar zwangeren en naar de jeugd tot en met twaalf jaar.

NOODZAKELIJKE KEUZES DOOR BEZUINIGINGEN

STIVORO wordt geconfronteerd met een fors kleiner budget. Vanuit de basisfinanciering is vanaf 2011 tenminste 1 miljoen euro minder beschikbaar, en op het moment dat deze nieuwsbrief wordt geschreven is er nog grote onzekerheid over projectsubsidies voor 2011. Wij zijn hierdoor genoodzaakt onderdelen van het huidige programma niet of op een andere wijze te continueren. Hierbij moet gedacht worden aan:

- Actie Tegengif (Niet roken wedstrijd voor middelbare school) wordt niet langer landelijk uitgezet
- Rookvrije school zal niet worden gecontinueerd
- Nieuwsbrieven Rookvrije School worden gestopt.
- Geen verdere promotie van Ik (r)ook niet lespakket basis-onderwijs; het pakket is tegen kostprijs beschikbaar
- Totale capaciteit voor de opvang van vragen per telefoon of email wordt verkleind. Om efficiencyredenen zal het aparte telefoonnummer voor roken en de wet, en ook de aparte internetsite 'roken en de wet' niet worden gecontinueerd.
- Het magazine Airpower (voor middelbare scholieren) wordt gestopt.
- Stickervellen, posters rookvrije school, informatiepakketten, anti-peukenpas, stickers en posters voor jongeren: de nog aanwezige voorraad wordt via de webshop van STIVORO tegen kostprijs beschikbaar gesteld. Geen verdere investeringen of herdruk.
- Een aantal (internet) toepassingen om rokers te ondersteunen bij het stoppen wordt gestopt. Deze producten worden niet vergoed door verzekeraars, maar er zijn vanaf 2011 geen middelen meer om ze in de lucht te houden. ►

Inmiddels hebben wij onze lokale partners geïnformeerd en worden de contacten met CGL verder verstevigd om de afzet van bepaalde producten lokaal te verankeren. Echter hierbij zal altijd de kostprijs van het product in rekening worden gebracht. Dit zal zeker drempels opwerpen, echter de realiteit van vandaag noodzaakt ons tot deze stappen.

De bezuinigingen hebben ook tot gevolg dat de basisorganisatie van STIVORO wordt verkleind. Alleen de hoogst noodzakelijke functies kunnen in stand blijven. Dit heeft consequenties voor de beschikbaarheid van

STIVORO-medewerkers voor advisering en ondersteuning van zorgprofessionals, voor onze aanwezigheid bij beurzen en congressen en voor onze betrokkenheid in diverse overleggen. Binnen gehonoreerde projecten zijn dit soort activiteiten uiteraard wel mogelijk. Uiteraard blijven we proberen u zo goed mogelijk van dienst te zijn, doch u kunt ervaren dat dat niet altijd meer mogelijk is zoals u van ons gewend bent.

Lies van Gennip
directeur STIVORO

Vergoeding stoppen met roken- ondersteuning in basispakket!

Fleur van Bladeren

Met de vergoeding van de behandeling bij stoppen met roken wordt de belangrijkste vermijdbare risicofactor voor de volksgezondheid serieus aangepakt. Tot op heden maakt slechts een kwart van de rokers gebruik van ondersteuning bij stoppen met roken. Vergoeding stimuleert rokers om deel te nemen aan een stoppen-met-roken-behandeling met medicatie en ondersteuning. Door gebruik te maken van effectievere ondersteuning zullen meer rokers succesvol stoppen. Zorgverleners kunnen de vergoeding onder de aandacht brengen en een kortdurend stopadvies geven.

GOED NIEUWS, MAAR HOE GAAT DAT?

Eind juli publiceerde de Staatscourant dat stoppen-met-rokenprogramma's inderdaad vanaf 1 januari 2011 worden vergoed vanuit de basisverzekering. We hebben lang gewacht op dit goede nieuws. Eindelijk komt er in Nederland een adequaat systeem voor de behandeling van tabaksverslaving. Uit pilots met de vergoeding in Friesland (2003) en Utrecht (2008) weten we immers dat met vergoeding méér rokers stoppen met hulp, en dus ook

méér kans hebben echt van hun verslaving af te komen. Omdat farmacologische ondersteuning (nicotinevangers, maar ook medicijnen) vooral een meerwaarde hebben in combinatie met gedragsmatige ondersteuning, heeft de overheid (op advies van het College voor Zorgverzekeringen) ervoor gekozen alleen stoppen-met-rokenprogramma's te vergoeden. Een stoppen-met-rokenprogramma is een gecombineerde behandeling van gedragsmatige ondersteuning met farmacologische ondersteuning. Dat betekent dat pillen, kauwgom en pleisters alleen worden vergoed als ook gedragsmatige ondersteuning wordt gevolgd. Zo'n combinatie in een zorgprogramma wordt voor het eerst toegepast in Nederland. Zowel de verzekeraars, als traditionele en mogelijk nieuwe aanbieders van stoppen-met-rokenprogramma's zitten nog met veel vragen hoe dit moet worden uitgevoerd in de praktijk. Die vragen bereiken ook ons.

Hier leest u meer over wat dit betekent voor de uitvoering en houden wij u op de hoogte van de meest actuele stand van zaken.

5e European Conference on Tobacco or Health

28 T/M 30 MAART 2011 IN AMSTERDAM

In 2011 organiseert KWF Kankerbestrijding als ECL lid, samen met STIVORO het 5e ECToH congres in het Krasnapolsky hotel in Amsterdam.

Om de 3 jaar organiseert een van de leden van de European Association of Cancer Leagues (ECL) het ECToH. Dit keer dus de beurt aan KWF.

ECToH biedt wetenschappers, beleidsmakers, professionals, journalisten en andere geïnteresseerden de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, kennis over

te dragen en van elkaars best practices te leren. ECToH inspireert en motiveert professionals in heel Europa en daarbuiten. Landen kunnen van elkaar leren, van successen en valkuilen. Ook jonge wetenschappers worden aangemoedigd deel te nemen. De ECL heeft een ECL ECToH young professionals award in het leven geroepen om aanstormend talent te belonen.

Luk Joossens zal tijdens het congres zijn 3e European Tobacco Control Scale publiceren.

Meer informatie is te vinden op www.ectoh.org.

We've only just begun

16 juni NPK/STIVORO congres 'We've only just begun' over de toekomst van het tabaksontmoedigingsbeleid

in Nederland gemist? Bekijk [hier](#) de presentaties en relevante documenten.

STIVORO-huisorgaan: STIVORO.NL

STIVORO.NL is een nieuwsbrief uitgegeven door STIVORO voor een rookvrije toekomst. De nieuwsbrief biedt een platform voor meningen over tabak(spreventie) en geeft achtergrondinformatie over tabaksontmoedigingsbeleid. Belangstellenden kunnen zich [hier](#) aanmelden voor een abonnement.

In de STIVORO.NL oktober 2010 leest u ondermeer:

- Investeren in tabaksontmoediging loont echt.
- De samenleving moet doordrongen raken van het besef dat roken 'niet normaal is, dat doe je niet.'
- Tabaksontmoedigingsbeleid werkt hier minder goed dan in andere landen. Waarom? En kan het anders?
- Het verzet van de tabaksindustrie tegen de komende accijnsverhoging is gebaseerd op foute informatie.

Ingezonden bericht

Steun CAN (weer) en laat uw stem horen vóór een rookvrije horeca!

GEZONDHEID VAN BEZOEKER EN WERKNEMER VERDIENT BESCHERMING

We dachten dat we er waren: een rookvrije horeca. Maar het tegendeel blijkt waar te zijn nu kabinet Rutte een feit is. Dit kabinet heeft onder aansturing van de tabakslobby besloten te luisteren naar horecagelegenheden die niet de wet willen volgen en zal het rookverbod in de komende kabinetsperiode versoepelen. En dan gaat het niet om de kleine cafés zonder personeel, maar om alle horecagelegenheden met minder dan 70 m2 bedrijfsruimte. Dus ook de ijssalon bij u om de hoek of die kleine pizzeria.

Dit is onacceptabel! Alle bezoekers zullen de gevolgen van dit besluit gaan merken; ook u hebt weer grote kans in de rook terecht te komen in de horeca en tegen uw wil mee te roken.

Maar ook werknemers in de horeca zijn de dupe. De horeca wordt met deze maatregel de enige niet-rookvrije werkplek in Nederland.

Bovendien slaan we wereldwijd een modderfiguur door het enige land te zijn dat het rookverbod terugdraait. Niet iets waar we trots op kunnen zijn!

Met ruim 60.000 handtekeningen heeft Clean Air Nederland in 2006 laten zien dat de rookvrije horeca een breed draagvlak heeft in Nederland. Nu gaat Clean Air Nederland voor het ultieme signaal!!! Ze wil dit kabinet laten zien dat een rookvrije horeca in Nederland moet blijven bestaan en deze discussie eindelijk voorbij moet zijn. **Daarom heeft Clean Air Nederland een Meldpunt gelanceerd.** Hier kan iedereen laten zien dat ze één rookvrije horeca willen en geen verdere discussie. Ga daarom nú naar het meldpunt op www.cleanairnederland.nl. Laat uw stem horen en steun Clean Air Nederland om de horeca rookvrij te houden.

Bedankt voor uw medewerking.
Clean Air Nederland

Persbericht FNV Horeca

FNV Horeca is tegen versoepeling van het rookverbod

Almere, 25 oktober 2010

Een versoepeling van het rookverbod is in strijd met het beginsel van gelijke behandeling van werknemers door de overheid. De overheid beschermt alle werknemers in Nederland tegen hinder of overlast van tabaksrook. Door een versoepeling van het rookverbod zullen werknemers die werkzaam zijn in kleine horecabedrijven niet langer beschermd zijn. Een uitzondering maken voor een groep werknemers die daardoor geen bescherming van de tabakswet genieten is naar onze mening niet acceptabel en in strijd met gelijke behandeling door de overheid. Ook een uitzondering maken voor bedrijven zonder werknemers is zeer onverstandig aangezien dit weer leidt tot onduidelijkheid, ontduiking en problemen met handhaving.

Per 1 juli 2008 is een algemeen rookverbod voor de horeca ingevoerd. Door tegenstrijdige uitspraken van rechters en onvoldoende handhaving wordt in veel cafés, door horeca – ondernemers, het

roken weer toegestaan hetgeen om diverse redenen onacceptabel is. Een versoepeling van het rookverbod, dat het nieuwe kabinet wil invoeren, zal handhaving vrijwel onmogelijk maken. Dit is een ernstige ondermijning van de positie van werknemers. Indien het kabinet de versoepeling van het rookverbod doorzet, zal FNV Horeca dit besluit van het kabinet bij de rechter toetsen.

Voor zowel het publiek als voor de werknemers en werkgevers moet het duidelijk zijn dat de overheid iedereen gelijk behandelt. Dat betekent geen versoepeling van het rookverbod en een adequate handhaving.

FNV Horeca is de grootste vakbond voor werknemers in de horeca met ruim 20.000 leden. FNV Horeca behartigt de collectieve belangen voor alle 275.000 horecawerknemers op het gebied van werk en inkomen, arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

ROKEN in 'Van gezond naar beter'

Grieto Zeeman

SAMENVATTING VTV-RAPPORT 2010

Elke vier jaar brengt het RIVM een stand van zaken met reflectie op de toekomst uit ten aanzien van de gezondheid van de Nederlanders. Het rapport van 2010 is getiteld 'Van gezond naar beter'. Hieronder geven we de belangrijkste elementen van het rapport ten aanzien van het thema roken weer.

ROKEN VEROORZAAKT GROOTSTE ZIEKTELAST

Er zijn volgens het rapport veel ongelijksoortige factoren van invloed op de volksgezondheid. De bijdrage van deze factoren aan de totale ziektelast heeft het RIVM, net als in de voorgaande Volksgezondheid Toekomst Verkenningen (VTV), berekend met het chronische ziektemodel. Van de doorgerekende determinanten is roken net als bij de vorige VTV de belangrijkste boosdoener. Wanneer niemand meer zou roken, zou de gezonde levensverwachting in de bevolking met 2 jaar toenemen. Ter vergelijking: eliminatie van overgewicht zou een winst van 0,9 jaar opleveren. Op individueel niveau is de winst nog groter: wanneer iemand stopt met roken neemt zijn of haar resterende gezonde levensverwachting met 4,6 jaar toe.

VERANDERINGEN IN LEEFSTIJL

Sinds de vorige preventienota krijgt leefstijlverandering veel aandacht. Zo zijn er speerpunten gedefinieerd met ambitieuze doelen ter vermindering van roken, schadelijk alcoholgebruik, overgewicht, diabetes en depressie. De reden daarvan is dat de belangrijkste chronische aandoeningen van vandaag veel te maken hebben met ongezond gedrag van mensen.

Het RIVM constateert dat de frequentie van ongezonde leefgewoonten van Nederlanders niet of nauwelijks is afgenomen in de afgelopen jaren. Over de afgelopen onderzoeksperiode is alleen op het gebied van roken lichte winst te melden. Dit neemt echter niet weg dat Nederlanders nog steeds meer roken dan inwoners van landen om ons heen. Dat geldt vooral voor vrouwen. Het aantal rokers is in 2008 na een stabilisatie van een aantal jaren opnieuw gedaald tot 27%. Sinds 1970 is er duidelijk sprake van een neergaande trend: steeds minder mannen en vrouwen roken. Het percentage is vanaf

1958 van 60% gestaag gedaald tot 33% in 1988. Pas na 2000 is dit verder gedaald tot 28% in 2004 en tot 27% in 2008. Geconstateerd wordt dat de trend gunstig lijkt.

DALING IN STERFTE AAN HART- EN VAATZIEKTEN

Het RIVM constateert een daling in sterfte aan hart- en vaatziekten. Dit wordt veroorzaakt door gunstige veranderingen in het aantal rokers en de intensievere preventie van hoge bloeddruk en verhoogd cholesterol. De sterfte neemt ook af dankzij de verbeterde behandeling van patiënten met coronaire hartziekten, hartfalen en beroerte. Hart- en vaatziekten dalen bij mannen sterker dan bij vrouwen. Dit heeft te maken met trends in roken: het aantal mannen dat rookt neemt sneller af dan het aantal rokende vrouwen. Hierdoor daalt het aantal gevallen van longkanker en COPD bij de mannen. Bij vrouwen stijgt dit aantal nog steeds als gevolg van de toename in roken door vrouwen 30-40 jaar geleden.

TABAKONTMOEDIGINGBELEID ALS VOORBEELD

Leefstijl krijgt via de speerpunten roken, overgewicht en alcohol veel aandacht in het landelijke preventiebeleid. Gezien de geschatte bijdrage aan ziektelast vindt het RIVM dat goed te rechtvaardigen. In het rapport wordt de vraag gesteld of het lukt om mensen gezonder te laten leven. De daling van het aantal rokers wordt genoemd als een van de meest succesvolle voorbeelden. Onderstreept wordt het belang van een samenhangend beleid op meerdere terreinen, variërend van wettelijke verboden, accijnzen en massamediale campagnes tot gecombineerde leefstijlinterventies voor mensen die al met klachten bij de huisarts bekend zijn.

GEZONDHEIDSVERSCHILLEN

In Nederland roken laagopgeleiden bijna twee keer zo vaak als hoogopgeleiden en vertoont de sterfte aan rookgerelateerde aandoeningen een duidelijke gradiënt naar opleidingsniveau. Opvallend is ook dat in de periode 1990-2007 de verschillen in roken naar opleidingsniveau zelfs zijn toegenomen. Dat komt omdat vooral hoogopgeleiden zijn gestopt. Het rapport constateert dat om deze kloof te verkleinen het gezondheidsbeleid bij laagopgeleiden veel effectiever moet worden. ►

De uitdaging is om interventies te implementeren waar vooral laagopgeleiden beter van worden. Concreet noemt het rapport het voorbeeld van gedragsmatige en farmacologische ondersteuning in de huisartspraktijk. Dit leidt bij 20% van de deelnemers tot een succesvolle stoppoging.

Verder stelt het rapport dat verandering van leefstijl bij laagopgeleiden moeilijk is omdat de leefwereld en de dagelijkse problematiek van de doelgroep een rol speelt. Zo hangen de kansen om succesvol te stoppen met roken onder meer samen met vaardigheden, groepsnormen, ervaren stress en andere omstandigheden. Voor een laagopgeleide die werkloos is en rookt, heeft het vinden van een baan grotere prioriteit dan het

stoppen met roken. Van belang zijn dan niet alleen de niet direct aan gezondheid en ziekte gerelateerde determinanten, maar vooral ook de maatschappelijke determinanten.

UITGAVEN VOOR GEZONDHEIDSBEVORDERING KLEIN

In het rapport wordt opgemerkt dat de uitgaven voor gezondheidsbevordering op de terreinen van roken, alcohol en voeding zeer laag zijn, zeker in verhouding tot de reclamebudgetten van de industrie.

[Hier](#) vindt u het hele VTV-rapport 'van gezond naar beter'.

Winst te behalen door uit te gaan van FCTC

Monique de Beer

Roken kost de Nederlandse samenleving veel geld. Dan gaat het niet alleen om zorgkosten, die aanzienlijk zijn omdat roken de belangrijkste vermijdbare factor is voor ziekte en sterfte in Nederland (RIVM schatte die in 2003 op 2 miljard per jaar). Het gaat ook om kosten als gevolg van verlies aan arbeidsproductiviteit en consumptieverlies. Door roken zijn Nederlanders minder gezond en dat schaadt ook onze economische positie. Bovendien vergroot roken de sociaal economische gezondheidsachterstanden in Nederland, roken is hiervoor de belangrijkste enkelvoudige oorzaak.

Het goede nieuws is dat geld verdiend kan worden, omdat tabaksontmoediging aantoonbaar werkt en kosteneffectief is. Je kunt roken ontmoedigen met een samenhangend en evidence based beleid van regelgeving en voorlichting, conform het Framework Covention Tobacco Control (FCTC). Nederland heeft het FCTC van de WHO in 2005 ondertekend. VWS is uitvoerder van het FCTC verdrag, heeft de regie in samenwerking met diverse partijen en is verantwoordelijk voor regelgeving en (basis)voorlichting.

Door het aantal rokers te verlagen, is het snelst winst

te behalen bij hart- en vaatziekten. Echter ook de incidentie van longkanker (de meest voorkomende kanker in Nederland) kan al na een jaar dalen, wanneer het aantal rokers vermindert. En niet alleen rokers, maar ook meerokers profiteren daarvan.

Begrijpelijk dus dat de overheid streeft naar een verdere daling van het aantal rokers in Nederland. Het aantal rokers in Nederland is sinds 2004 niet meer gedaald en is relatief hoog. Op de Europese ranking van tabaksontmoediging, staat Nederland in een middenmoot, naast Polen en Roemenië. Bij koploper Engeland daalt het aantal rokers al jaren gestaag en is gezakt tot 21%. In de meeste staten van Amerika, maar ook in Australië en Zweden, is het aantal rokers inmiddels tot ver onder de 20% gedaald. Met een stevig en samenhangend tabaksontmoedigingsbeleid conform het FCTC is een daling van het aantal rokers van ongeveer 1%punt per jaar haalbaar. Essentieel is de combinatie van effectieve overheidsmaatregelen en een voldoende budget voor massamediale campagnes.

Internationaal is er veel bekend over hoe je de schade door roken kunt beperken. ►

Die kennis is door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) vertaald in het eerder genoemde Framework Convention Tobacco Control (FCTC).

Essentieel daarin is dat niet één maatregel of interventie bepalend is, maar juist dat de combinatie van maatregelen en interventies doorslaggevend is en leidt tot denormalisatie van tabak en roken (World Health Organization, 2008).

LANDELIJK

Een aantal bouwstenen uit het FCTC wordt landelijk vormgegeven in het MPOWER-model:

- M** Landelijke cijfers over rookgedrag worden jaarlijks verzameld door STIVORO. Ook op GGD-niveau zijn cijfers beschikbaar over het rookgedrag van 15 jaar en ouder.
- P** Via wetgeving worden mensen beschermd tegen meeroken in openbare ruimtes, openbaar vervoer, op de werkplek en in de horeca. Handhaving geschiedt door de Voedsel en Warenautoriteit (VWA).
- O** De behandeling van tabaksverslaving behoort tot de verzekerde zorg
- W** Via massamediale campagnes en door teksten op pakjes, worden rokers gewaarschuwd voor de gevaren van roken.
- E** In Nederland zijn mogelijkheden voor reclame voor tabak beperkt tot de verkooppunten en mag de tabaksindustrie geen activiteiten sponsoren.
- R** Nederland heft accijns op tabak. De prijs van tabak is vergelijkbaar met de prijs in de ons omringende landen.

LOKAAL

Ook in het lokale beleid zien we de bouwstenen terug. Lokaal kan er optimaal 'meegelift' worden op wat er landelijk en internationaal aangejaagd en ontwikkeld wordt. Door een inspanning op lokaal niveau kan er maximaal geprofiteerd worden van de kansen die zich voordoen om bij te dragen aan gezondheidswinst voor de burger. Een voorbeeld van een MPOWER invulling op gemeentelijk niveau is opgenomen in de Handreiking Gezonde Gemeente: themadeel roken. ([zie p 29](#))

De komende jaren is het FCTC richtinggevend voor het beleid van STIVORO. Meer achtergrondinformatie leest u in de STIVORO.NL van oktober 2010.

Actie Tegengif regionaal en niet meer landelijk

Dagmar Feenstra

DRAAIBOEK VOOR UITVOERING ACTIE TEGENGIF

Meer dan 10 jaar lang namen jaarlijks duizenden leerlingen deel aan de landelijke klassikale niet-roken wedstrijd. Door subsidievermindering komt daar nu een einde aan.

STIVORO heeft in 2011 minder middelen ter beschikking. KWF Kankerbestrijding, de Nederlandse Hartstichting en het Astma Fonds stellen volgend jaar één miljoen euro minder beschikbaar voor activiteiten op het gebied van tabaksontmoediging. Om ondanks het kleinere budget zo goed mogelijk de tabaksontmoediging in Nederland in stand te kunnen houden, heeft STIVORO ervoor gekozen om een aantal activiteiten te stoppen of op regionaal niveau voort te zetten.

Als gevolg van deze ontwikkeling wordt Actie Tegengif vanaf het schooljaar 2010-2011 niet meer door STIVORO landelijk georganiseerd. Actie Tegengif blijft als gecertificeerde interventie opgenomen in de I-database van het Centrum Gezond Leven (CGL). GGD'en en Instellingen voor Verslavingszorg kunnen de actie zelfstandig in hun regio uitvoeren. STIVORO heeft een draaiboek ontwikkeld als leidraad voor het uitvoeren van Actie Tegengif. Via de I-database www.loketgezondleven.nl is het draaiboek beschikbaar.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Dagmar Feenstra.

E actietegengif@stivoro.nl T 070.312 04 51

Virale promotie van Smoke Alert op Hyves

Sanne de Josselin de Jong

Dit voorjaar was het dan zover: dé rooktest Smoke Alert ging online. Deze interventie biedt jongeren van 14 t/m 18 jaar een persoonlijk advies over stoppen met roken. Smoke Alert wordt momenteel gepromoot via Hyves. Jongeren beoordelen hun vrienden: wie zegt moeiteloos nee tegen een sigaret en wie bezwijkt voor elke verleiding?!

Smoke Alert is ontwikkeld en onderzocht door de Universiteit Maastricht. De interventie blijkt een geschikte manier om stoppen met roken bij jongeren te bewerkstelligen. Daarnaast blijkt Smoke Alert effectief bij het voorkómen dat jongeren gaan roken. Tot nu toe hebben al enkele honderden jongeren een online advies over roken gegeneerd.

Dit najaar wordt Smoke Alert op speelse wijze onder de aandacht gebracht via Hyves. Jongeren kunnen een testje doen waaruit blijkt in welke mate ze verleidingen kunnen weerstaan. Ook kunnen ze beoordelen hoe goed hun Hyves-vrienden 'nee' kunnen zeggen. Hun vrienden zien vervolgens hoe zij beoordeeld zijn. Vanuit het testje op Hyves wordt doorverwezen naar Smoke Alert. Zo wordt Smoke Alert bij een steeds grotere groep jongeren bekend. ►

Smoke Alert is [hier](#) te vinden. Jongeren kunnen gratis en anoniem aan de interventie deelnemen. U kunt ook de brochure 'Kun jij NEE zeggen?' bestellen via de [webshop](#) (artikelnummer STI-J0001b). Deze brochure verschaft jongeren meer informatie over (stoppen met) roken en Smoke Alert.

Iedereen met een Hyves-profiel kan via onderstaande site inloggen op Hyves en het testje doorsturen.

Misschien leuk voor een zoon/dochter/neef/nichtje/ buurkind etc. (leeftijdscategorie 14 t/m 18 jaar)? Help mee om het 'virus' verder te verspreiden! [Hier](#) vind je de link met de Hyves-test.

Meer informatie?

Sanne de Josselin de Jong

E sanne@stivoro.nl of T 070.312 04 35

Vignet de Gezonde School vervangt predicaat de Rookvrije School voor het basisonderwijs

Enkele jaren geleden heeft STIVORO samen met de andere thema-instituten het initiatief genomen voor de ontwikkeling van het vignet de Gezonde School. STIVORO adviseert basisscholen dan ook vanaf 1 januari 2011 het huidige predicaat Rookvrije School te vervangen door het vignet de Gezonde School.

Het vignet Gezonde School is een erkenning die basisscholen kunnen verwerven als zij werken aan diverse gezondheidsthema's op en om de school. Het is een plaquette die een school op haar schoolgebouw kan bevestigen, nadat zij door het RIVM / Centrum Gezond Leven positief is beoordeeld. Hiervoor moet de school via een digitale vragenlijst voldoende scores op een aantal gezondheidsvragen. Naast een algemeen gezondheidsgedeelte kunnen zij ook deelcertificaten behalen op acht thema's, waaronder het thema roken en alcohol. Basisscholen die het predicaat Rookvrije School al hebben kunnen dit behouden, maar ze kunnen er ook voor kiezen om een aanvraag te doen voor het verkrijgen van het

vignet Gezonde School. Omdat het vignet Gezonde School een bredere reikwijdte heeft dan het huidige predicaat en de aanvraagcriteria hiertoe bijgesteld worden, is het ook voor de huidige Rookvrije Scholen noodzakelijk de aanvraagprocedure voor dit vignet opnieuw te doorlopen.

Basisscholen, die bij STIVORO als Rookvrije School stonden geregistreerd, werden eind september van deze wijziging op de hoogte gesteld middels een gezamenlijke brief van STIVORO en het RIVM/CGL. In deze brief zijn scholen gevraagd om mee te doen aan de pretest van de vragenlijst.

Scholen die aan deze pilot meedoen komen in aanmerking voor een gratis vignet. Vanaf januari 2011 kost het vignet € 150. Eerste resultaten uit de pilot wijzen uit dat dit bedrag voor de scholen geen probleem vormt.

Meer informatie?

E gezondeschool@rivm.nl

De Rookvrije School per januari 2011 opgeheven

Annemarie Roodenburg

Per januari 2011 wordt de Rookvrije School opgeheven bij STIVORO. Voor het basisonderwijs gaat het predicaat de Rookvrije School op in het vignet de Gezonde School. Voor het voortgezet onderwijs is er vooralsnog geen alternatief. Wegens bezuinigingen heeft STIVORO moeten besluiten de Rookvrije School op te heffen. Dit betekent o.a. dat er geen nieuwsbrieven de Rookvrije School meer worden gemaakt.

Wel wordt er in dit najaar een mailing gestuurd naar de huidige vo-scholen die het predicaat Rookvrije School hebben. Zij kunnen tot 1 januari hun predicaat 'upgraden' naar een predicaat plus schoolplein.

Meer informatie?

Annemarie Roodenburg

E aroodenburg@stivoro.nl of T 070.312 04 60

Achtergrondnotitie rookvrije schoolpleinen

Annemarie Roodenburg

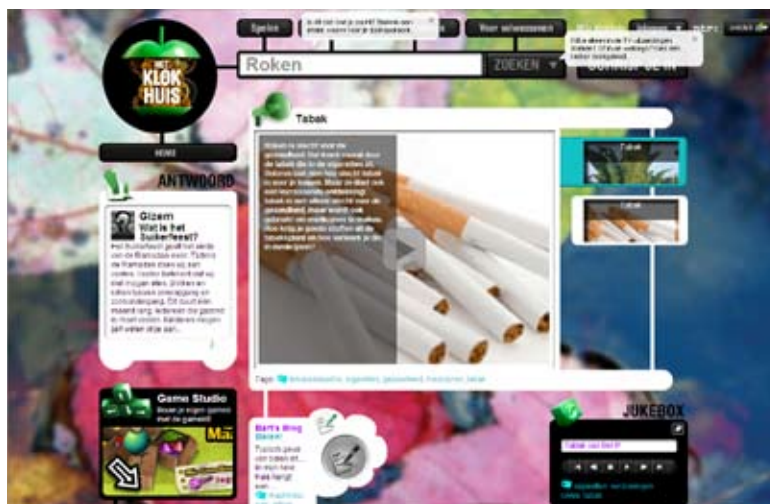
Eind vorig jaar is de achtergrondnotitie rookvrije schoolpleinen digitaal verstuurd naar besturen en gemeenten namens STIVORO en de fondsen. Dit om het belang van geheel rookvrije schoolpleinen onder de aandacht te brengen van de lokale politiek. Ook voor professionals

en scholen kan het een handig naslagwerk zijn. Wilt u kosteloos een exemplaar aanvragen? Dat kan door voor 15 november een mail te sturen met daarin uw naam, organisatie en adres.

Aflevering het Klokhuis over roken

Renate Spruijt

In juni is de aflevering over roken dat het Klokhuis heeft ontwikkeld herhaald. STIVORO heeft hieraan een inhoudelijke bijdrage geleverd. Hier is de aflevering te bekijken.

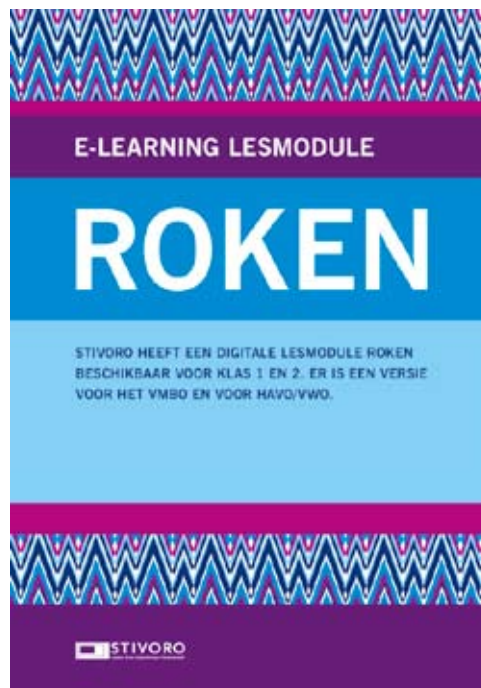

Digitale lesmodule roken en training www.rokendrinkendrugs.nl

Annemarie Roodenburg

Sinds enkele jaren zijn elektronische lesmodules roken voor klas 1 of 2 beschikbaar. [Hier](#) kunt u een kijkje nemen in de demoversie. Een docent die de lesmodule wil gebruiken, kan bij de GGD of Instelling voor Verslavingszorg (IVV) een training volgen en een inlogcode krijgen. Twee keer per jaar geven STIVORO en het Trimbos-instituut gezamenlijk voor medewerkers van GGD'en en medewerkers van instellingen voor verslavingszorg de training www.rokendrinkendrugs.nl. De eerstvolgende training is dinsdag 30 november. STIVORO heeft een flyer van de lesmodule Roken. Wilt u een of meerdere exemplaren bestellen? Dit kan via www.webshop.stivoro.nl (artikelnummer STI-J0117)

Heeft u vragen over de lesmodule roken of interesse in een training, neem dan contact op met [Dagmar Feenstra](#) of via 070.312 04 51

Kinderen en roken. U kunt er iets aan doen! Landelijk en Regionaal!

Renate Spruijt

In 2010 voeren STIVORO en het Trimbos-instituut samen de campagne 'Opvoeding en Roken, Alcohol en Cannabis'. Het doel van de campagne is om ouders van kinderen tussen 12-16 jaar bewust te maken van de invloed die zij hebben op het roken en alcohol drinken van hun kind. In 2010 zijn er twee Postbus 51 roulementen. In juli en augustus waren de spotjes over alcohol op de radio en televisie te zien en te horen met de boodschap 'Stuur uw kind op vakantie met een afspraak: geen alcohol.' Vakantie is een 'time-out' situatie, ook voor jongeren die nog met hun ouders op vakantie gaan. Het is bekend dat riskant gedrag waaronder roken en alcoholgebruik dan toeneemt. Afspraken maken helpt de risico's te verminderen. De radio en televisie spots 'Kinderen en roken. U kunt

er iets aan doen!' zijn in september en oktober uitgezonden. Uit onderzoek blijkt dat ouders en kinderen langs elkaar heen praten over roken en alcoholgebruik. Daarom is de campagne gericht op het verbeteren van de communicatie over middelengebruik (tabak en alcohol) tussen ouder en kind. Doel is zowel rokende als niet-rokende ouders te bewegen tot een goed en openhartig gesprek met hun kind.

ouders praten na campagne vaker met kind over roken

Uit effectonderzoek van de campagne van vorig jaar (uitgevoerd door Intomart GfK) is gebleken dat ouders vaker zijn gaan praten met hun kind over roken en dat zij vaker rokerige ruimtes mijden. Ook waren er na ►

afloop van de campagne meer ouders gestopt met roken dan voorafgaand aan de campagne. Dit lijkt erop te wijzen dat ouders zich meer bewust zijn geworden van dingen die zij kunnen doen om te voorkomen dat hun kind gaat roken.

Regionale partners hebben op diverse manieren gebruik gemaakt van de aangeboden materialen om lokale campagnes en activiteiten te ondersteunen. Zo is de TV-spot tijdens de Marathon van Eindhoven op 10 oktober op videoschermen afgespeeld om zodoende de 160.000 toeschouwers met de boodschap te bereiken. Dit was op initiatief van de GGD Brabant-Zuidoost die dit een plezierige manier vond om aandacht te vragen voor het onderwerp roken en opvoeding.

REGIONALE AANDACHT

De massamediale aandacht is een goede aanleiding om regionaal interventies uit te voeren die de campagne boodschappen versterken. Zo kunnen de materialen van de campagne zoals de folders en posters nog steeds worden verspreid op locaties zoals scholen, bibliotheek, centra voor jeugd en gezin en gezondheidscentra. De maanden november, januari, februari en maart zijn uitermate geschikt voor het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders. Zowel voor roken als voor alcohol zijn hiervoor geschikte ondersteunende materialen beschikbaar. Regio's organiseren bijvoorbeeld een opvoeddebat of een grootschalige bijeenkomst met diverse thema's voor ouders van meerdere scholen tegelijk.

CAMPAGNE IN 2011

In 2011 zal de massamediale campagne onder de vlag van Postbus 51 worden gevoerd onder het thema 'Gezondheid' in het kader van de Overheidscommunicatie Nieuwe Stijl. Naar verwachting zullen de landelijke campagne-momenten in mei en november starten.

Interessante sites: www.uwkindenroken.nl en www.uwkindenalcohol.nl.

Wilt u ook op de hoogte worden gehouden van informatie over de inzet van materialen en interventies over de campagne, dan kunt u zich aanmelden voor de campagne bij Renate Spruijt via rspruijt@stivoro.nl.

Roken en Opvoeding

Voor wie?
Het informatiepakket is bedoeld voor gezondheidsbevorderaars, preventiewerkers en docenten. Met behulp van dit pakket kan een bijeenkomst georganiseerd worden voor ouders van kinderen die nog niet roken of experimenteren met roken. Het gaat hier om kinderen van ongeveer 10-14 jaar. De bijeenkomst kan echter ook nuttig zijn voor ouders met kinderen ouder dan 14 jaar.

Waar?
De ouderbijeenkomst past binnen verschillende settings. Het is een mooie aanvulling op lessen over gezondheid (en roken) en gezondheidsmaatregelen binnen een school. Daarnaast sluit dit pakket goed aan bij bestaande opvoedprogramma's of themabijeenkomsten.

Wat?
Het informatiepakket bestaat uit een handleiding, een (Nederlandse en Turkse) presentatie en een dvd met filmpjes. Ook bevat het pakket een cd-rom met ondersteunend materiaal, zoals een uitnodigingsbrief, evaluatieformulier en kopieerbare opdrachten.

OUDERBIJENKOMST OVER ROKEN EN OPVOEDING

1 STRENG OF ONVERSCHILLIG?!
presentatie en discussie over opvoeden en pubers
Ouders krijgen meer informatie over opvoeding in het algemeen. Na de presentatie volgt een discussie aan de hand van stellingen en casussen.

2 OEFENEN MET PUBERS EN (NIET) ROKEN
e-learning voor ouders
Ouders gaan aan de slag met de e-learning 'Uw kind en roken' (www.uwkindenroken.nl). De e-learning is een interactieve website met informatie en tips voor een gesprek over roken.

3 WAT WEET U VAN ROKEN?
kennisquiz
In een kennisquiz over roken nemen ouders de strijd tegen elkaar op. Vijftien stellingen over verslaving, tabak, meeroken en nog veel meer. Zijn ze waar of niet waar?!

4 WAT ZOU U DOEN?
filmpjes en discussie over opvoeden en roken
Vier filmfragmenten over ouders die geconfronteerd worden met het (beginnend) rookgedrag van hun kind. De ouders kunnen vervolgens met elkaar bespreken wat zij in zo'n situatie zouden doen.

In de handleiding wordt het programma voor de ouderbijeenkomst beschreven. Het eerste gedeelte van de bijeenkomst bestaat uit een algemene presentatie. Voor het tweede gedeelte van de bijeenkomst kunt u kiezen uit vier opties:

* Ook beschikbaar voor de bijeenkomst voor Turkse ouders

Meer info
Voor meer informatie over dit pakket of (stoppen met) roken, kijk op www.stivoro.nl of bel naar 0900 - 3390 (€ 0,10/min).

Bestellen
Wilt u het informatiepakket 'Roken en Opvoeding' bestellen? Stuur dan de aangehechte bestelkaart op. U kunt het pakket ook bestellen via de website webshop.stivoro.nl. Het pakket kost € 17,50 inclusief verzendkosten en BTW. Na ontvangst van het informatiepakket wordt de rekening toegestuurd.

Neem dan contact op met dhr. R. Kabadayi (adviseur interculturele communicatie): rkabadayi@stivoro.nl of 070-3120456.

IK WIL HET INFORMATIEPAKKET 'ROKEN EN OPVOEDING' BESTELLEN

Naam: Voorletters: m / v

Naam organisatie/school:

Adres:

Postcode en plaats:

E-mail:

Telefoonnummer:

Weerbaarheidscampagne: Alcohol, tabak en cannabis en jongeren

Renate Spruijt

JONGEREN GEBRUIKEN VAAK EN VEEL ALCOHOL, TABAK EN CANNABIS.

Volgens de cijfers van het Trimbos-instituut en STIVORO heeft van de 16-jarigen 78% de afgelopen 4 weken gedronken (is 59% een binge drinker, d.w.z. een jongere drinkt 5 glazen of meer per keer), heeft 37% de afgelopen 4 weken gerookt en 14% cannabis gebruikt. Dit middelengebruik vergroot bij jongeren de kans op verslaving, gezondheidsschade, leerachterstand en probleemgedrag. STIVORO voert in samenwerking met het Trimbos-instituut campagne gericht op het weerbaar maken van jongeren van 14 t/m 18 rond alcohol, tabak en cannabis om het gebruik van deze middelen te verminderen. Om dit te bereiken wordt massamediaal campagne gevoerd en enkele educatieve en omgevingsinterventies uitgezet.

WEERBAARHEID EN MIDDELENGEBRUIK

Door middel van een onderzoek onder jongeren hebben we de volgende inzichten rond weerbaarheid en middelengebruik opgedaan:

- Doordat jongeren geen expliciete druk ervaren om middelen te gebruiken, denken zij dat er geen groepsdruk is. De norm binnen een groep ligt vast (bijvoorbeeld alcohol is stoer) en alle groepsleden conformeren zich aan deze norm om hun plek binnen de groep veilig te stellen. Principes gaan overboord om bij de groep te horen en vrienden hoeven niet aan te dringen. Als je niet meedoet aan de groepsnorm, ben je de andere groepsleden een uitleg schuldig.
- Door gebrek aan weerbaarheid hebben de meeste jongeren wel eens iets gedaan waarvan ze later spijt hebben. De andere kant is dat wanneer de groepsnorm vraagt middelengebruik te beperken, jongeren dit ook doen om er maar bij te blijven horen.
- Jongeren willen echter ook eigen keuzes maken en serieus genomen worden. Een jongere wil beslist

geen meeloper zijn; dat wordt namelijk niet gewaardeerd en levert geen 'cool' imago op. En dat is het belangrijkste voor een jongere op deze leeftijd. Deze ontwikkeling speelt rond het 16e jaar.

ACCENT OP EIGEN KEUZES

De weerbaarheidscampagne richt zich dan ook via 'eigen keuzes maken' op het op impliciete wijze stimuleren van het maken van een eigen gezonde keuzes rond drinken/roken/blowen door jongeren.

De boodschap die we jongeren willen overbrengen luidt 'kies voor niet binge drinken/roken/blowen (en respecteer/waardeer deze keuzes van je vrienden), want dat levert je een positief imago op'. Deze boodschap wordt uitgewerkt in verschillende campagnematerialen (campagnesite, online filmpjes, banners, advertenties etc.) en interventies (E-Health programma's waaronder 'Smoke Alert' en 'Wat drink jij?', workshops en de alcoholvrije cocktails Happy Drinks).

3 CAMPAGNEDELEN

Volgens planning wordt in 2011 de campagne gevoerd in drie campagnedelen:

- vóór de zomer m.b.v. massamediale inzet, het genereren van vrije publiciteit en de inzet van de educatieve interventies in de school- en vrije tijdsetting;
- ín de zomer door het uitrollen van de omgevingsinterventie op zomerfestivals in combinatie met het genereren van vrije publiciteit;
- ná de zomer zoals ingezet voor de zomer.

REGIONALE PARTICIPATIE

Regionale contactpersonen van STIVORO en het Trimbos-instituut worden in november benaderd voor twee zaken betreffende deze campagne:

1. Deelname aan een eenvoudig onderzoekje aan de hand van een digitale vragenlijst. Er zullen enkele vragen over communicatiekanalen gericht op jongeren in de eigen regio worden gesteld. ►

2. Verzoek om actief aan de campagne deel te nemen.
Het gaat daarbij om een verspreidingsplan voor campagnematerialen en het uitzetten van campagne interventies in de eigen regio.

Meer informatie

Voor vragen over de campagne kunt u terecht bij Renate Spruijt via rspruijt@stivoro.nl of 070.312 04 31.

Studiemiddag Weerbaarheid en Opvoeding bij Roken, Alcohol- en Cannabisgebruik en Jongeren

Op 11 november 2010 organiseren het Trimbos-instituut en STIVORO een studiemiddag over Weerbaarheid in relatie tot roken, alcohol- en cannabis gebruik.

De middag is bedoeld voor professionals van GGD, verslavingszorg en gemeenten. Dit is de tweede studiemiddag die in 2010 wordt georganiseerd in het kader van de leefstijl campagnes 'Opvoeding, Roken, Alcohol- en Cannabisgebruik' en 'Weerbaarheid Roken, Alcohol- en Cannabis gebruik en jongeren'.

Weerbaarheid versterken is een veelgehoorde term bij het opgroeien, het voorkomt ongewenste situaties waar jongeren in terecht kunnen komen. Een 'weerbare' jongere staat zelfverzekerd in het leven en zal minder riskant gedrag vertonen. Maar wat verstaan we onder weerbaarheid? Is 'weerbaar' zijn de oplossing? Wat kunnen ouders doen om hun kind weerbaar te maken? En wat kunnen jongeren zelf doen om zich weerbaar op te stellen?

Wanneer: donderdag 11 november 2010 van 13.00 tot 16.30 uur.

Plaats: Hogeschool Domstad, Utrecht

Kosten: € 50,-

PROGRAMMA:

Ouders en de Gezonde Keuze van hun Puber

door René Diekstra, lector Jeugd en Opvoeding bij de Haagse Hogeschool en hoogleraar psychologie bij de Roosevelt Academy in Middelburg.

Hoe helpen we ouders bij het zelfstandig en volwassen worden van hun puber, zodat ze in staat zijn een eigen gezonde keuze te maken. Er is ook aandacht voor hoe we jongeren kunnen helpen zelf grenzen te stellen, niet ongewild mee te lopen met de groep, geen grensoverschrijdend gedrag te vertonen en sociale verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen.

Rots en Water door Herman van de Berg, Advanced trainer Rots en Water. Workshop over de weerbaarheidstraining Rots en Water die op veel scholen wordt gegeven

Aanmelden tot 4 november kan via [dit formulier](#). Na aanmelding ontvangt u een deelnamebevestiging en routebeschrijving.

Stoppen-met-rokencampagne 2010 / 2011 'Hulp bij het stoppen'

Naziha Tanoti

AANLEIDING STOPCAMPAGNE

Vanaf januari 2011 worden stoppen-met-rokenprogramma's vergoed vanuit de basisverzekering. Omdat farmacologische ondersteuning (nicotinevervangers, maar ook medicijnen) een meerwaarde hebben in combinatie met gedragsmatige ondersteuning, heeft de overheid (op advies van het College voor Zorgverzekeringen) ervoor gekozen alleen stoppen-met-rokenprogramma's te vergoeden. Een stoppen-met-rokenprogramma is een gecombineerde behandeling van gedragsmatige ondersteuning met farmacologische ondersteuning.

Om het algemeen publiek te informeren over de vergoeding van stoppen met roken programma's vanaf 2011, voert STIVORO in opdracht van het Ministerie van VWS en KWF Kankerbestrijding een landelijke voorlichtingscampagne in de periode van 15 december 2010 t/m eind januari 2011.

CAMPAGNECONCEPT

In de tv-spot staan de 'vaste rookmomentjes' centraal. Iedere roker heeft zijn 'vaste momentjes'. Deze momentjes zijn, eenmaal gestopt met roken, vaak het lastigst. We zien verschillende scènes waarin een vast rookmoment met de juiste hulp overwonnen wordt.

Zo zien we een groep collega's die buiten bij een typische rookplek staan. Je verwacht dat er een sigaret wordt opgestoken maar in plaats daarvan belt iemand met de 'Stopcoach', een andere collega neemt een nicotinekauwgompje en een ander plakt een nicotinepleister. De tv-spot bestaat uit drie scènes waar 'typische rookmomenten' worden omgetoverd tot een 'hulpmoment'. Het gebruiken van hulpmiddelen bij het stoppen met roken staat dan ook centraal in deze campagne.

Het thema is dan ook:

Echt stoppen met roken kan met de juiste hulp

Die wordt voortaan vergoed!

Vraag het je huisarts of kijk op stivoro.nl

MEDIA-INZET

De 'campagne bestaat uit verschillende elementen. Rokers zullen via tv, radio, internet, posters en flyers opgeroepen worden om te stoppen met behulp van effectieve hulp, die nu ook wordt vergoed. Er wordt een speciale campagnesite gelanceerd, die bereikbaar is via www.stivoro.nl. Hier kunnen rokers meer informatie vinden over de mogelijke hulpmiddelen en de vergoeding. Deze informatie zal steeds worden geactualiseerd met de meest recente informatie. ►

SAMENWERKINGSPARTNERS

19 GGD'en ondersteunen de campagne en zullen regionaal de campagneboodschap verspreiden onder de doelgroep. Zo zullen zij posters en flyers verspreiden via hun eigen netwerk. Verder heeft de Koninklijke Nederlandse Maatschappij der Pharmacie (KNMP), het Centraal Bureau Drogisterijen (CBD) en de Vereniging voor Openbare Bibliotheken (VOB) zich aangesloten bij de campagne. Apotheken, drogisterijen en bibliotheken zullen onder hun publiek flyers en sposters verspreiden.

HUISARTSEN

Huisartsen vervullen in de campagne een sleutelrol, omdat zij patiënten daadwerkelijk kunnen ondersteunen en doorverwijzen als iemand een beslissing neemt om te stoppen met roken. In de campagneuitingen wordt dan ook verwezen naar de huisarts.

Middels een speciale campagnenieuwsbrief zullen de huisartsen geïnformeerd worden over de meest actuele

informatie. Daarnaast zal een campagnepakket van 25 flyers en 1 poster beschikbaar worden gesteld om mee te geven aan patiënten.

SAMENWERKING GEVRAAGD!

Het is van belang dat er veel partners meewerken aan deze campagne, zodat het een breed gedragen campagne wordt en rokers op allerlei manieren en momenten worden opgeroepen te stoppen met de juiste hulp die nu ook wordt vergoed. Ook u kunt zich aansluiten bij de campagne en uw netwerk informeren over de campagne en rokers motiveren om met de juiste hulp te stoppen. STIVORO zal de partners in de regio op verschillende manieren ondersteunen bij hun werkzaamheden. Zo worden er o.a. campagneflyers en posters beschikbaar gesteld. Wilt u zich aansluiten bij de campagne?

Neem dan contact op met Naziha Tanoti via: ntanoti@stivoro.nl of 070.312 04 54.

STIVORO Behandelcentrum

Carl Simons

STIVORO is bij het publiek vooral bekend van de campagnes en bij de professional ook als kenniscentrum. Minder bekend is STIVORO als behandelcentrum. In 2010 is STIVORO officieel een zorgaanbieder geworden en heeft sinds het begin van dit jaar een apart behandelcentrum. Een ieder die wil stoppen met roken kan hier nu terecht. Het behandelcentrum biedt Telefonische Coaching (TC) en de digitale zelfhulpmethode (StopSite) aan cliënten die willen stoppen met roken.

Het behandelcentrum stemt vraag en aanbod van de training Pakje Kans op elkaar af. Cliënten die een Pakje Kans cursus willen volgen kunnen zich bij STIVORO melden. Aanbieders van Pakje Kans melden hun geplande trainingen bij STIVORO.

Vanaf 2011 valt de behandeling van tabaksverslaving binnen de verzekerde zorg. De STIVORO stoppen met roken behandelingen zijn bewezen effectief en worden ook nu al vergoed door een aantal grote zorgverzekeraars. Professionals die de stoppen-met-roken behandeling zelf niet uitvoeren kunnen hun klanten verwijzen naar het Behandelcentrum van STIVORO. Indien zij zelf wel de farmacologische ondersteuning voorschrijven kan

dit gecombineerd worden met de behandeling van STIVORO en is de cliënt verzekerd dat zowel behandeling als medicijn vergoed worden.

Behandeling van tabaksverslaving is op deze manier voor iedereen goed bereikbaar: mensen die willen stoppen met behulp van een Telefonische Coach kunnen worden gebeld waar en wanneer het hun uitkomt. De groepstrainingen 'Pakje Kans' worden door het hele land georganiseerd.

Ook de StopSite van STIVORO kan vanaf elk adres bezocht worden.

TELEFONISCHE COACHING

Al meer dan 10 jaar biedt STIVORO Telefonische Coaching aan voor mensen die ondersteuning willen bij het stoppen met roken. Sinds begin van dit jaar wordt Telefonische Coaching uitgevoerd vanuit het behandelcentrum van STIVORO.

Iemand die zich aanmeldt voor Telefonische Coaching, wordt zeven keer gebeld in de eerste 3 maanden dat ►

hij of zij stopt met roken. De telefonische coach versterkt de motivatie van degene die wil stoppen met roken, helpt bij het maken van een stopplan en steunt bij het zoeken naar oplossingen voor problemen bij het stoppen.

Telefonische Coaching is een effectieve stoppen-met-roken ondersteuning en vergroot de kans dat iemand na een jaar nog rookvrij is.

Meer informatie

Meer informatie kunt u lezen op www.stivoro.nl/telefonischecoaching

STIVORO stelt professionals flyers ter beschikking om Telefonische Coaching te promoten onder rokers die willen stoppen. Deze kunt u bestellen via de [webshop](#).

StopSite

Carl Simons

De [StopSite](#) biedt online stoppen-met-rokenondersteuning voor mensen die zelfstandig willen stoppen met roken of die pas gestopt zijn met roken en dit willen volhouden. Op de StopSite vindt de gebruiker een cursus met opdrachten die ondersteuning biedt bij het stoppen met roken. De cursus behandelt een aantal onderwerpen:

- het nadenken over het rookpatroon;
- het besluit om te stoppen;
- het vaststellen van de stopdatum;
- het volhouden van niet-roken;
- het voorkomen van terugval.

Verder kan de gebruiker van de StopSite chatten met medestoppers en is er een forum om ervaringen uit te wisselen met andere deelnemers en vragen te stellen.

In de weblogs kunnen zij hun verhaal kwijt en dat delen met anderen. Gebruikers lezen elkaars verhalen en reageren op elkaar.

De gebruiker kiest zelf welke onderdelen van het programma hij/zij wil gebruiken. We raden aan om twee weken uit te trekken voor de voorbereiding op de stopdatum en om na het stoppen de site nog minimaal zes weken te bezoeken.

De StopSite is een wetenschappelijk bewezen hulpmiddel bij het stoppen met roken en kan prima gecombineerd worden met andere hulpmiddelen, zoals telefonische coaching van STIVORO, een groepstraining Pakje Kans of begeleiding door een verpleegkundige/arts. Neemt u zelf eens een kijkje op onze vernieuwde website! Patiënten die bezig zijn met stoppen met roken kunt u wijzen op deze website.

Flyers van de StopSite, om uit te delen aan uw patiënten, kunt u bestellen in onze [webshop](#).

Uitvoering van Pakje Kans

Fleur van Bladeren / Monique de Beer

Met het opnemen van SMR-ondersteuning in de basisverzekering, verandert er ook één en ander in de organisatie van de Pakje Kans trainingen in de regio.

Omdat het voor iedereen een geheel nieuwe situatie is en het definitieve besluit pas laat genomen is, is nog niet alles rondom de organisatie van de vergoeding SMR bekend.

Uit gesprekken met verzekeraars blijkt dat ze zeer geïnteresseerd zijn in het aanbieden van de Pakje Kans training aan hun verzekerden. Met name in de 0^e en 1^e lijn. Aanbod in de 2^e of 3^e lijn is voor hen voor het gros van de rokers niet de eerste keus.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is op dit moment bezig met de prestatiebeschrijving van het stoppen-met-rokenprogramma. Deze zal naar verwachting half december beschikbaar zijn.

Verzekeraars zijn gelukkig al wel aan de slag met het oriënteren of inkopen van stoppen-met-rokenondersteuning. Het is duidelijk dat ze liefst het hele programma bij één aanbieder willen inkopen. Dus zowel gedragsmatige ondersteuning als farmacologische ondersteuning.

Dat knelt wel, aangezien de ondersteuning niet per definitie wordt uitgevoerd door een receptgemachtigde professional. De meeste Pakje Kans trainers zijn bijvoorbeeld niet bevoegd om receptgeneesmiddelen uit te schrijven.

Als een roker geneesmiddelen wenst te gebruiken is een consult van de eigen huisarts altijd nodig voor het verkrijgen van het recept, maar ook om de historie van de roker te kennen (gebruikt iemand bijvoorbeeld ook antidepressiva of heeft iemand bijv. hartproblemen).

UITGANGSPUNTEN DIE STIVORO HANTEERT T.A.V. DE UITVOERING VAN PAKJE KANS

- Zoveel mogelijk ondersteuningsaanbod bereikbaar voor alle rokers.
- STIVORO heeft geen voorkeursbeleid voor uitvoeringsorganisatie.
- Initiatieven mogen geen remmende werking hebben op andere initiatieven.

REGIONALE ORGANISATIES/AANBIEDERS PAKJE KANS ZELF CONTRACTANT MET VERZEKERAAR

Iedere aanbieder van het product Pakje Kans dient als aanbieder bij STIVORO bekend te zijn.

STIVORO beoordeelt of de aanbieder voldoet aan de richtlijnen voor het uitvoeren van Pakje Kans.

Vervolgens kunnen de aanbieders zelf een contract afsluiten met de zorgverzekeraar voor de vergoeding van Pakje Kans en met STIVORO voor het gebruik van het product Pakje Kans.

De tarieven voor Pakje Kans zijn vrij. Er is geen aangegeven marge. Het tarief is dus te bepalen in onderhandeling met de zorgverzekeraar. Of Pakje Kans meetelt in het eigen risico is afhankelijk van het eigen beleid van de Zorgverzekeraar.

Verzekeraars zullen waarschijnlijk bij STIVORO nagaan of de betreffende aanbieder van STIVORO inderdaad toestemming heeft om met het product te werken.

NIUW: TRAINERSREGISTER PAKJE KANS

Alle trainers die Pakje Kans uitvoeren, moeten bij STIVORO geregistreerd staan in het trainersregister. De bij STIVORO bekende trainers krijgen hier automatisch bericht over.

PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR DEELNEMERS:

- voor de deelnemer zijn geen kosten verbonden aan de training (hooguit telt het mee bij het eigen risico);
- declaratie kan op 2 manieren: rechtsreeks via de zorgverzekeraar of de deelnemer betaalt zelf en declareert bij zijn verzekeraar. Dit bepaalt de verzekeraar;
- verplichte minimale aanwezigheid. Dit bepaalt de verzekeraar;
- terugkoppeling door aanbieder van doorlopen traject door deelnemer. Dit bepaalt de verzekeraar;
- de deelnemer die ook medicatie wil gebruiken moet hiervoor naar de huisarts. Hij moet een bewijsje hiervan laten zien aan de trainer, zodat deze info opgenomen wordt in het zorgdossier;
- de deelnemer moet zijn verzekeringsgegevens en zijn legitimatiebewijs de eerste keer laten zien;
- per jaar wordt er maximaal 1 vorm van stoponder- ▶

steuning door de verzekeraar vergoed (farmacologische ondersteuning wordt alleen vergoed in combinatie met gedragsmatige ondersteuning).

AGB-CODE

Om te kunnen declareren bij de zorgverzekeraar is een AGB-code nodig. Wij adviseren trainers om aansluiting te zoeken bij een zorggroep of huisartsenpraktijk.

Een AGB-code is dan niet meer nodig en er kan gebruik gemaakt worden van de bevoegdheid van een BIG-geregistreerde om recepten uit te schrijven.

ROL STIVORO

STIVORO is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het product Pakje Kans. Dat betekent dat STIVORO een kwaliteitsgarantie geeft op de inhoud van de cursus Pakje Kans en de materialen. STIVORO biedt scholing en bijscholing aan trainers volgens de eisen van het kwaliteitsregister. STIVORO bewaakt de continuïteit in een kwalitatief goed aanbod.

STIVORO faciliteert uitvoerende individuele trainers, uitvoeringsorganisatie en/of samenwerkingsverband met:

- een lijst van gecertificeerde trainers op de website;
- vermelding van de cursussen op de website (volgens gegevens van aanbieders);
- informatie over vergoedingen via zorgverzekeraar;
- een monitoringsysteem via de website voor het bijhouden van deelnemersresultaten (uitkomstindicatoren verzekeraar volgens Zorgmodule);
- de promotie van Pakje Kans bij zorgverzekeraars, bedrijven, gemeenten, website en via Centrum Gezond Leven;
- verstrekken van achtergrondinformatie: cijfers en feiten over roken.

REGIONAAL SAMENWERKINGSMODEL

Een regionale samenwerkingsstructuur voor het aanbod stoppen-met-roken lijkt STIVORO het meest wenselijk.

We zien hierbij de volgende voordelen:

- als samenwerkingsverband is er goed zicht te krijgen op het regionale smr-aanbod; leemtes kunnen gesignaleerd en opgevuld, dubbelingen voorkomen;
- goede, gecoördineerde verbinding mogelijk met zorgverleners in de regio;
- de mogelijkheid om één centraal aanmeldingspunt in te richten; zowel voor verwijzer als voor cliënt;
- door afstemming en onderling doorverwijzen is er meer garantie dat trainingen door kunnen gaan;
- binnen de samenwerkingsstructuur kan er met elkaar een poule van gecertificeerde trainers aangelegd worden;
- men kan elkaar adviseren, intervisie regelen, inspringen bij calamiteiten;
- men staat sterker in de onderhandelingen met Zorgverzekeraar en gemeente.

In de loop van november zal meer bekend worden over de invulling en randvoorwaarden voor uitvoerders.

De (toekomstige) aanbieders die bij STIVORO bekend zijn, krijgen hierover bericht.

Voor aanmelden als belangstellende aanbieder en voor meer informatie info@stivoro.nl

Pakje Kans Training (PKT) voor de Turkse rokers en Turkstalige PKT trainingsmaterialen

Remzi Kabadayi

De Pakje Kans training, stoppen-met-roken cursus in groepsverband, is sinds 2008 ook toegankelijk voor de multiculturele rokers. Er zijn vier Turkse Pakje Kans-trainers getraind en het taalgebruik van de trainingsmaterialen is vereenvoudigd. Tot nu toe zijn er in Arnhem, Rotterdam, Den Bosch en binnenkort ook in Amsterdam Turkstalige Pakje Kans trainingen gegeven. STIVORO zal binnenkort ook Turkstalige trainingsmaterialen (Pakje Kans trainingsboek en zakboekje) beschikbaar stellen voor de Turkse rokers.

In de volgende regio's kan STIVORO Turkstalige trainers inzetten: Amsterdam eo (Noord Holland); Utrecht eo; Den Haag- Rotterdam eo (Zuid Holland); Eindhoven-Den Bosch eo (Brabant en Midden en Noord-Limburg); Arnhem – Apeldoorn, Twente (Gelderland – Twente).

Bent u ook van plan om in uw werkgebied Turkstalige Pakje Kans Training te organiseren, neem dan gerust contact op met Remzi Kabadayi via rkabadayi@stivoro.nl of 070.312 04 56.

Turkstalige Telefonische Coaching

STIVORO biedt Telefonische Coaching voor de Turkse rokers. De Turkse rokers kunnen via de STIVORO infolijn (0900-9390 € 0,10 per minuut) tijdens hun stoppoging in het Turks begeleid en ondersteund worden. Tot nu toe zijn voornamelijk Turkse rokers met hart- en vaat-ziekten, longaandoeningen en zwangeren na verwijzing door een zorgprofessionals gecoacht.

STIVORO biedt de telefonische coaching ook in eenvoudig Nederlands.

Meer informatie?

Remzi Kabadayi

E rkabadayi@stivoro.nl of T 070.312 04 56

Stoppen-Met-Roken centrum in de Schilderswijk in Den Haag

Sinds februari 2010 zijn STIVORO en haar partners Lijn 1 (ROS regio Haaglanden), Stiom, Precura en AMC-UvA een onderzoeksproject in de Schilderswijk gestart. Het gaat om een vooronderzoek naar de opzet en haalbaarheid van een wijkgerichte aanpak van het stoppen met roken bij de lage welstandsgroepen in de multiculturele Schilderswijk in Den Haag. De projectpartners zoeken naar de randvoorwaarden en succesfactoren voor het opzetten en continueren van het stoppen met roken-centrum (SMRC) in de Schilderswijk, één van de vier achterstandswijken in Den Haag. Dit project wordt gefinancierd door ZonMW. Als eindproduct van dit onderzoeksproject zal binnenkort een draaiboek uitkomen.

Meer informatie?

Remzi Kabadayi

E rkabadayi@stivoro.nl of T 070.312 04 56

Meertalige dvd's

Voor de eerste- en tweedelijng zorgprofessionals die met multiculturele doelgroepen werken zijn er aangepaste DVD's beschikbaar. 'Over de longen en over het hart' en de voorlichtings-dvd 'Word Wijzer Over Roken' (WWOR) is uitgebracht in het Engels, Turks en Arabisch. 'Over de longen en over het hart' maakt visueel inzichtelijk wat de invloed is van roken op het lichaam. De informatie beperkt zich tot de longen en het hart omdat aandoeningen aan deze organen het meest direct te herleiden zijn tot het rookgedrag.

De Word Wijzer Over Roken- (WWOR) dvd wordt door medewerkers Voorlichting in eigen taal en cultuur (VETC) gebruikt tijdens voorlichtingen voor migranten. Met deze DVD's worden migranten die kort of langdurig in Nederland wonen beter bereikt

Meer informatie of bestellen?

Remzi Kabadayi

E rkabadayi@stivoro.nl of T 070.312 04 56

Turkse Folder voor hartpatiënten

Remzi Kabadayi

STIVORO heeft onlangs i.s.m. de Nederlandse Hartstichting een Turkse folder ontwikkeld voor de Turkse hartpatiënten: 'Kalbine Iyi Bak, Sigarayı Birak' ofwel Kies voor je hart, stop met roken. Deze reeks folders zal uitgebreid worden met een folder voor longpatiënten.

Eind dit jaar zal de folder beschikbaar zijn.

Meer informatie?

Remzi Kabadayi

E rkabadayi@stivoro.nl of T 070.312 04 56

Implementatie van de Zorgmodule Stoppen met Roken

Eveline Willems

De Zorgmodule Stoppen met Roken stelt de norm voor goede zorg bij stoppen met roken. De zorgmodule geeft duidelijkheid over wat er verwacht mag worden van een stoppen-met-rokenbehandeling en de bijpassende organisatie. Zorgverleners kunnen hierop hun aanbod afstemmen. Zorgverzekeraars zullen op basis van deze zorgmodule afspraken maken over de behandeling en vergoeding.

BEHANDELING DOOR BEKWAME ZORGVERLENERS

Zorgverleners die bekwaam zijn in het geven van de behandeling bij stoppen met roken kunnen zich, naar verwachting in de loop van 2011, registreren in het kwaliteitsregister voor stoppen-met-rokenzorg. Dit kwaliteitsregister is gebaseerd op de Zorgmodule Stoppen met Roken waarin de norm voor goede zorg bij stoppen met roken beschreven wordt. Het doel van het kwaliteitsregister is het waarborgen en inzichtelijk maken van de kwaliteit van de zorg, doordat het kwaliteitsregister eisen stelt aan de zorgverleners voor het geven van stoppen-met-rokenzorg.

Het kwaliteitsregister wordt momenteel ontwikkeld door de in het Partnership Stop met Roken verzamelde partijen uit de gezondheidszorg. In 2011 wordt er meer informatie over het kwaliteitsregister verwacht.

STOPPEN-MET-ROKENNETWERK

De behandeling bij stoppen met roken kan door verschillende zorgverleners worden aangeboden. Dit betreft onder andere: zorgaanbieders en –instellingen (GGD-en, thuiszorg, verslavingszorg, STIVORO), de eerstelijns-

gezondheidszorg (huisartsen, doktersassistenten, praktijkondersteuners, bedrijfsartsen, psychologen, verloskundigen, tandartsen, mondhygiënist, fysiotherapeuten en apothekers) en de tweede lijn (medisch specialistische zorg, RookStopPoli's). De zorgverleners in de regio vormen samen een stoppen-met-roken netwerk. Binnen dit netwerk heeft de patiënt een centrale zorgverlener die een individueel behandelplan opstelt en de behandeling coördineert. De centrale zorgverlener werkt samen met andere zorgverleners die werken volgens de zorgmodule.

ZORGMODULE: 'WHAT'S IN IT FOR ME?'

Volgens de zorgmodule bestaat een goede behandeling bij stoppen met roken uit een gedragsmatige en een farmacologische component. Zorgverleners kunnen de zorgmodule als uitgangspunt nemen voor het bieden van kwalitatief goede zorg bij stoppen met roken. Om een snel overzicht te krijgen van de zorgmodule is een samenvattingskaart ontwikkeld.

De Zorgmodule Stoppen met Roken is nu beschikbaar! Meer informatie kunt u vinden op www.partnershipstopmetroken.nl en www.stivoro.nl/professionalisering.

Meer informatie?

Eveline Willems
E ewillems@stivoro.nl of T 070.312 04 33

Nieuwe naam en nieuwe materialen 'Rookvrij Opgroeien'

Ingrid van den Burg / Mijke Roovers

ROOKVRIJ OPGROEIEN

Het voorlichtingsprogramma 'Rookvrij Opgroeien' (voorheen 'Roken? niet waar de kleine bij is') is ontwikkeld om de gezondheidsschade door roken bij jonge kinderen terug te dringen. Pasgeboren baby's en jonge kinderen lopen namelijk extra gezondheidsrisi-

co's bij blootstelling aan tabaksrook. Het programma richt zich voornamelijk op de thuissituatie en stimuleert ouders tot het maken van afspraken over roken in huis, ook met de sociale omgeving. De interventie is in 2005 en 2009 vernieuwd.

Workshop en training Rookvrij Opgroeien 0-4 jaar

Mijke Roovers

Voorlichting is en blijft essentieel om voor een (verdere) daling in het meeroken te zorgen. Speciaal voor kraamverzorgenden, JGZ verpleegkundigen en JGZ artsen 0-4jr heeft STIVORO een cursusaanbod.

Voor kraamverzorgenden is er de twee uur durende workshop Rookvrij Opgroeien en voor JGZ artsen en JGZ verpleegkundigen is er de vier uur durende vaardigheidstraining. De training is geaccrediteerd voor 4 punten bij het ABSG en Kwaliteitsregister V&V.

OPEN INSCHRIJVING AANBOD

Op donderdag 10 februari 2011 organiseert STIVORO een open inschrijving training en workshop in Vergadercentrum Vredenburg te Utrecht.

Training : 13:00 -17:00 uur

Workshop: 19:30 -21:30 uur

KOSTEN

Workshop: kosteloos dankzij subsidie van het ministerie van VWS (normaal € 65,- per persoon).

Training: € 67,50 dankzij een bijdrage in de kosten van het ministerie van VWS (normaal € 135,- p.p.)

IN COMPANY AANBOD

Kunt u zelf een groep samenstellen (workshop 8-20 personen en de training 8-12 personen) dan is het ook mogelijk om een in company workshop of training te

organiseren (in uw opdracht bij u in de organisatie). De training kost normaliter € 850,- maar dankzij subsidie van het ministerie van VWS betaalt uw organisatie momenteel slechts € 425,- De kosten voor de workshop bedragen € 525,- maar deze kosten worden in 2010 volledig gefinancierd via subsidie van het ministerie van VWS. Momenteel is de workshop voor u dus kosteloos. ►

Aanmelden voor de cursussen of meer informatie?

Mijke Roovers

E mroovers@stivoro.nl of T 070.312 04 33

WILT U ONS PERSOONLIJK SPREKEN?

Wij zijn met een stand aanwezig op het Kraamcafé op 15 november in Amsterdam en op het Jaarcongres JGZ op 16 december in Ede. Wij zien u daar graag!

Rookvrij Opgroeien 4-12 jaar

Ingrid van den Burg

Meeroken is schadelijk voor alle kinderen. Toch wonen kinderen boven de vier jaar bijna twee keer zo vaak in een huis dat niet rookvrij is als kinderen onder de vier jaar (TNS/NIPO 2009). Het betreft vooral kinderen van rokende ouders (bij 63% wordt binnen gerookt) en kinderen uit gezinnen met een lage SES (bij 45% wordt binnen gerookt). STIVORO wil dit graag veranderen. Daarom start STIVORO met de ontwikkeling van een interventie voor de JGZ gericht op ouders van kinderen 4-12 jaar.

DEELNAME KLANKBORDGROEP INTERVENTIE 4-12 JAAR

Kwalitatief onderzoek (Blauw Research, 2010) onder JGZ professionals en ouders is de basis voor de ontwikkeling van deze nieuwe interventie. Maar STIVORO wil graag gedurende het gehele ontwikkeltraject het veld raadplegen. Werkt u in de JGZ, ziet u ouders van kinderen in de leeftijd 4-12 jaar en wilt u meedenken over deze nieuwe interventie? Geef dit dan door aan Ingrid van den Burg.

DEELNAME KLANKBORDGROEP AANPASSINGEN BASISDATASET JGZ

STIVORO onderzoekt momenteel ook of het onderwerp (mee)roken beter kan worden opgenomen in de Basisdataset JGZ en in het Digitaal Dossier JGZ. JGZ professionals (0-19 jaar) die hierover willen meedenken zijn van harte welkom. Ook hiervoor kunt u zich aanmelden bij Ingrid van den Burg.

Opgeven voor de klankbordgroepen of meer informatie?

Ingrid van den Burg

E ivandenburg@stivoro.nl of T 070.312 04 04

Handreiking Gezonde Gemeente: themadeel roken

Monique de Beer

Donderdagmiddag 4 november wordt in Amersfoort de digitale Handreiking Gezonde Gemeente gepresenteerd. De heer Paul Huijts (DG van VWS) biedt de Handreiking aan mevrouw Sandra Korthuis (directielid VNG) aan.

Iedere gemeente stelt elke vier jaar de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast. De Handreiking Gezonde Gemeente helpt gemeenten en hun adviseurs bij het opstellen van deze nota; van de voorbereiding tot en met de evaluatie. Met het uitbrengen van de digitale versie van de Handreiking komen we tegemoet aan de wensen van veel gemeenten om nu al te werken aan nieuw lokaal gezondheidsbeleid, vooruitlopend op het uitkomen van de landelijke nota gezondheidsbeleid. De papieren versie van de Handreiking volgt nadat de landelijke nota is vastgesteld.

De Handreiking is een co-productie van NISB, Pharos, RutgersNissogroep, SoaAidsNederland, Stap, STIVORO, Trimbos-instituut, Voedingscentrum, VWA en het RIVM in samenwerking met onder andere GGD Nederland, NIGZ, Schorer, Consument&Veiligheid en de VNG. Diverse gemeenten en lokale preventie-professionals hebben geadviseerd over de inhoud van de handreiking.

Nieuw in het themadeel roken is onder andere: meer aandacht voor roken als belangrijke factor in SEGV, het doortrekken van het Internationale FCTC MPOWER-model naar uitvoering op lokaal niveau en de plaats van verzekerde zorg in het lokale beleid.

Internationaal is er veel bekend over hoe je de schade door roken kunt beperken.

Die kennis is door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) vertaald in het Framework Convention Tobacco Control (FCTC), een internationaal verdrag dat ook door Nederland is getekend.

Essentieel daarin is dat niet één maatregel of activiteit bepalend is, maar juist dat de combinatie van verschillende maatregelen en activiteiten doorslaggevend is.

Het FCTC bestaat uit zes bouwstenen voor tabaksontmoedigingsbeleid. Deze zijn vertaald in landelijk beleid en ook in aanwijzingen voor lokaal beleid.

- **Monitor:** gemeenten hebben een goed beeld van de gezondheidssituatie in hun gemeente en de verschillen per wijk. De gemeente monitort de lokale gezondheid door gebruik te maken van de onderzoeksgegevens van gemeentelijke of regionale GGD. Mede aan de hand van deze cijfers kan de gemeente de rol van motivator en regisseur op zich nemen en op die manier bijdragen aan een groter bereik van de beschikbare activiteiten.
- **Protect:** gemeenten kunnen de naleving van de wetgeving vereenvoudigen. Dat kan bijvoorbeeld in de plaatselijke horeca door vergunningen af te geven voor het plaatsen van terrassen. Een andere mogelijkheid is het inrichten van een meldpunt voor overtredingen van de Tabakswet.
- **Offer:** de behandeling van tabaksverslaving valt vanaf 2011 onder de verzekerde zorg. De verantwoordelijkheid voor het aanbod ligt bij zorgverleners en de zorgverzekeraar. De gemeente kan een rol spelen in het bij elkaar brengen van partijen om afspraken te maken
- **Warn:** op dit terrein schiet het landelijke beleid tekort. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld mensen met een lage SES veel beter bereiken dan landelijk mogelijk is, door gebruik te maken van de aandacht die door landelijke campagnes gecreëerd wordt. Bij een landelijke campagne worden alle GGD'en uitgenodigd om de campagne lokaal in te vullen en zo de juiste doelgroepen te bereiken.
- **Enforce:** de gemeente kan een melding indienen bij de VWA als een overtreding van de Tabakswet wordt gesignaleerd.
- **Raise:** de gemeente kan via de VNG aandringen op de beschikbaarheid van een deel van de tabaksaccijns ten behoeve van lokaal tabaksontmoedigingsbeleid.

Meer informatie hierover vindt u na 4 november op www.stivoro.nl/professionals.

Gezonde Slagkracht en roken

Monique de Beer

NIEUWE RONDE, NIEUWE KANSEN

Rond februari 2011 zal een derde ronde geopend worden in het ZonMW-programma Gezonde Slagkracht. Gemeenten kunnen dan weer projectideeën indienen. Projectideeën waarin roken een belangrijk onderwerp is, zijn wat gezonde Slagkracht en STIVORO betreft erg welkom. [Hier](#) vindt u meer info.

Het is belangrijk dat er ook goede projectideeën waarin roken een belangrijke factor is gehonoreerd kunnen worden. Op deze manier genereren we meer Good Practice voor gemeenten. Meer aansprekende voorbeelden van lokaal tabaksontmoedigingsbeleid zijn hard nodig om gemeenten te motiveren roken als speerpunt op de agenda en in de uitvoering te houden.

Preventiekracht Thuiszorg en roken

De laatste jaren kon de Thuiszorg aanspraak maken op het programma Preventiekracht Thuiszorg voor een tegemoetkoming in de stoppen met roken-activiteiten. Nu duidelijk is dat de stoppen-met-roken (SMR)-ondersteuning vergoed wordt vanuit de basisverzekering komt deze tegemoetkoming vanuit dit programma te vervallen.

Begin 2011 stelt het ZonMw programma Preventiekracht Thuiszorg weer een nieuwe call open voor het jaar 2012.

Daarin zal staan dat SMR een voorliggende financiering kent.

STIVORO zal in overleg met ZonMW een wegwijzer maken voor de projectleiders in de Thuiszorg met uitleg hoe de systematiek voor de uitvoering van de smr-programma's eruit ziet. Ook zal er informatie gegeven worden over hoe men moet handelen richting cliënt en wat de deskundigheidseisen zijn aan de uitvoerders.

Jarenlange inzet voor ondersteuning van rokers die willen stoppen vorstelijk beloond!

Op 29 april ontving Jan Kerksen een Koninklijke onderscheiding uit handen van Peter Rehwinkel, Burgemeester van Groningen. Jan Kerksen is voormalig directeur van de StopShop en jarenlang samenwerkingspartner binnen het Platform Rookpreventie Fryslân. Jan kreeg het lintje ondermeer omdat hij zich jarenlang onbetaald heeft ingezet voor de begeleiding bij het stoppen met roken. Wat STIVORO betreft is dit lintje van harte verdiend. Wie volgt?

Patiënt waardeert stoppen-met-rokenadvies huisarts

Gera Nagelhout

Het advies van de huisarts te stoppen met roken brengt meer dan vier op de vijf rokers ertoe dat ook echt te overwegen. Tweederde van de rokers gaf zelfs aan dat ze daardoor een stoppoging hebben ondernomen. De huisarts en de roker brengen het onderwerp roken ongeveer even vaak ter sprake. Het gesprek over roken met de huisarts wordt over het algemeen op prijs gesteld, zelfs wanneer de huisarts het onderwerp ter sprake brengt. Dit blijkt uit cijfers van het Continu Onderzoek Rookgewoonten, waarin rokers is gevraagd naar hun ervaringen met stoppen-met-rokenadvisering door huisartsen.

Van alle rokers die in 2009 de huisarts bezochten, kreeg 21% het advies om te stoppen met roken. Het aantal stopadviezen is in de afgelopen jaren nauwelijks gestegen. Dat is een gemiste kans, want uit onderzoek is gebleken dat een dergelijk advies van de huisarts rokers kan stimuleren om te stoppen met roken.

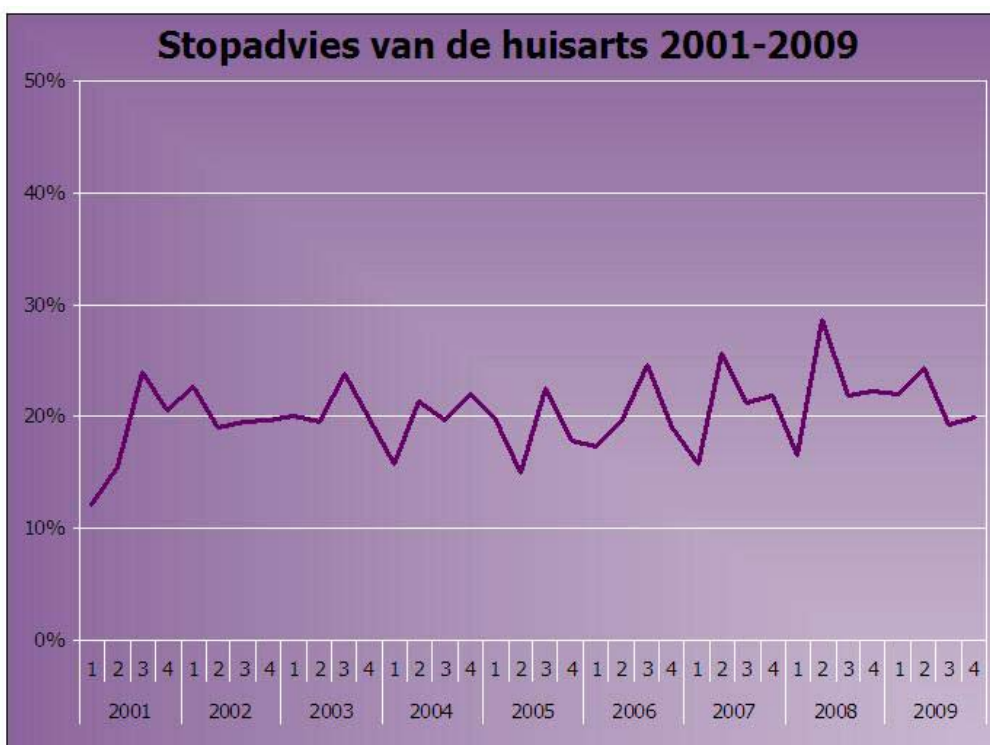
Minder roken kan een goede strategie zijn ter voorbereiding op een stoppoging. Aan 20% van de rokers die in 2009 de huisarts bezochten, gaf de huisarts het advies om minder te gaan roken. Aan 72% van hen werd ook geadviseerd om te stoppen met roken. Eén op de vijf (20%) rokers die met de huisarts spraken over (stoppen met) roken, werd doorverwezen naar een hulpmiddel voor stoppen met roken. De meesten kregen het advies om een effectief bewezen hulpmiddel te gebruiken, zoals nicotinevervangers of medicatie.

Het complete rapport over stoppen-met-rokenadvisering door huisartsen is te raadplegen op www.stivoro.nl/themapublicaties. Dit rapport is onderdeel van een serie themapublicaties van STIVORO.

Meer informatie?

Gera Nagelhout

E gnagelhout@stivoro.nl of T 070.312 04 23

Jeugd minder overtuigd van verslavende effect roken

Daniel Rijckborst

De Nederlandse jeugd is in 2010 minder overtuigd dan in voorgaande jaren dat ze de kans loopt verslaafd te raken aan het roken. Zowel de jongeren die weleens hebben gerookt als de jongeren die nog nooit hebben gerookt zijn deze mening toegedaan. Dit lijkt er op te wijzen dat de kennis over schadelijke effecten van roken onder de jeugd afneemt.

Het percentage jongeren dat denkt zelf kans te lopen verslaafd te raken aan roken als ze roken of zouden roken is gedaald van 73% in 2009 naar 68% in 2010. Dit percentage is in jaren niet zo laag geweest. Daarnaast hebben jongeren een onjuist beeld van het aantal rokers in

Nederland. In het onderzoek is aan jongeren gevraagd wat volgens hen het percentage rokers in Nederland is. Gemiddeld denken jongeren dat 43% van de Nederlanders rookt, terwijl dit in werkelijkheid 28% is.

In Nederland rookt op dit moment 21% van de jeugd van 10- t/m 19-jaar. Dit is hetzelfde percentage als in 2009. Op 10- t/m 12-jarige leeftijd rookt nog maar 1%, terwijl dit daarna snel toeneemt. Op 13- t/m 14-jarige leeftijd rookt 14%, op 15- t/m 16-jarige leeftijd 33% en op 17- t/m 19-jarige leeftijd 39%. [Hier](#) vindt u een overzicht van de resultaten.

Percentage rokende vrouwen hetzelfde als vijftig jaar geleden

Monique de Beer

VROUWEN DOELWIT MARKETING TABAKSINDUSTRIE

31 mei was het wereldwijd niet-roken-dag. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt jaarlijks een thema vast. Dit jaar was gekozen voor het thema 'vrouwen en de marketing van de tabaksindustrie'. De WHO stelt vast dat vrouwen en meisjes een aantrekkelijke markt zijn voor de tabaksindustrie en wil daarvoor waarschuwen.

In landen met een laag percentage vrouwelijke rokers ziet de industrie nog groeimogelijkheden. Nederland heeft een van de hoogste percentages vrouwelijke rokers. Vijftig jaar na de eerste metingen van de rokersprevalentie blijkt het verschil in percentage rokende vrouwen slechts 3% te zijn: 29% in 1958 en 26% nu. Het verschil tussen mannen en vrouwen is in de loop der jaren steeds kleiner geworden: van 60% naar 4%.

Tabaksindustrie richt zich op vrouw

Uit Trouw: 29 mei 2010 door Joop Bouma en Eveline Brandt

De tabaksindustrie probeert, onder meer in Oost-Europa, meisjes en vrouwen aan het roken te krijgen. Alleen al in Rusland zijn de afgelopen jaren honderd nieuwe vrouwenmerken op de markt gebracht. Glamour en mode overheersen de campagnes voor deze sigaretten. Ook in Nederland is onlangs zo'n 'glamourmerk' geïntroduceerd.

Nederlandse vrouwen roken veel meer dan de meeste Europese vrouwen. Tabaksfabrikanten verleidden hen met lightsigaretten, kekke verpakkingen en geurtjes in de sigarettenrook.

© Foto Otto Snoek, HH

STIVORO webshop

Marco Roodenburg

Per 1 oktober 2010 heeft onze webshop enkele verbeteringen ondergaan. Beoogd doel is ondermeer de verbetering van de serviceverlening. Gelijktijdig zullen voortaan de kosten voor afhandeling en verzending van artikelen worden verrekend in de productprijs. STIVORO heeft immer getracht deze kosten zo veel mogelijk zelf te dragen. In het huidige bestel is dit helaas niet langer opportuun. De oplevering van de webshop markeert tevens het punt dat wij andere bestelroutes gaan afbouwen.

Onze webshop is bereikbaar via www.stivoro.nl/bestellen (snellink: <http://www.webshop.stivoro.nl>).

Betalen kan met iDeal en voor professionals is het ook mogelijk om middels factuur af te rekenen. Dit laatste kan wanneer in het aan te maken account wordt aangevinkt dat u als professional de bestelling doet. Het prijsmodel is dusdanig opgebouwd dat de artikelprijs afneemt naarmate meer artikelen gelijktijdig worden besteld. Wij hopen de aanpassingen naar ieders tevredenheid te hebben uitgevoerd.

Meer informatie

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, wij staan u graag te woord. U kunt een mail sturen naar: info@stivoro.nl

Even voorstellen

MONIQUE CROES -
SENIOR PROJECTLEIDER ZORG

Vanaf juli 2010 werk ik als senior projectleider Zorg bij STIVORO. Ik houd me vooral bezig met het initiëren en (ondersteunen van) implementeren van evidence based stoppen met roken programma's in de zorg en met het adviseren over voorwaarden voor succesvolle implementatie. Ook de vergoeding hiervan vanuit de basisverzekering heeft mijn aandacht. Daarnaast ben ik betrokken bij het opzetten van een stoppen met roken centrum in een krachtwijk.

Ik ben als projectleider en consultant meer dan 20 jaar werkzaam binnen de somatische en geestelijke gezondheidszorg. Zo was ik onder andere projectleider bij het Nederlands Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik en heb ik trainingen ontwikkeld en verzorgd met als thema 'Leefstijlveranderingen en motiverende gespreksvoering'.

Ik denk graag mee over uw vragen betreffende implementatie van stoppen met roken programma's, over vergoeding hiervan en over theorie en praktijk van stoppen met roken voor allochtone mensen en mensen met een lage SES.

Ik werk op ma t/m vrij van 8.30 tot 15.00 uur.
(mcroes@stivoro.nl)

Vertrek medewerkers

Wegens bezuinigingen moeten enkele collega's STIVORO gaan verlaten. Contracten die niet zijn verlengd of opgezegd:

Kitty Choi - medewerker Advies centrum

Ewald Dickman - hoofd Campagnes en Implementatie

Sheila Duijst - medewerker Advies Centrum

Sanneke Pijning - medewerker Advies Centrum

Annemarie Roodenburg - projectleider Campagnes en Implementatie

Harm Jan Weevers - projectleider Campagnes en Implementatie

Carl Wewer - documentalist

Esther van Winden - medewerker Advies Centrum

Meer informatie

STIVORO informatie-en advieslijn	0900.93 90*
Secretariaat STIVORO	070.312 04 00
Coördinator regiobenadering	070.312 04 27
Bestellen robotroker	073.623 26 22
Vragen over bestellingen	070.312 04 00

* 0900 nummers kosten € 0,10 per minuut

Algemeen

www.stivoro.nl

www.stivoro.nl/professionals

www.destopsite.nl

www.zorgentabak.nl

Per e-mail

mdebeer@stivoro.nl

Postadres

STIVORO

Postbus 16070

2500 BB Den Haag

Wijze van bestellen via webshop

Via de site: www.webshop.stivoro.nl

De levertijd is 5 à 10 werkdagen.

